

Nro. 31.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indult Bétsből, Kedden Aprilis 16-ik napján, 1811-ik

évszázadban. BCU Chuj / University Library Chuj

B é t s.

Valamint másszor, úgy a' múlt héten is végbe mentek a' Fels. Cs. és Kir. Udvarnál azok az egyházi tzeremoniak, mellyek mind ekkorig szokásban voltak. — Nagy Tsötörtökönn, reggeli hét órakor az udvari fő templomban halk misét, 9 órakor prédikátziót hallottak a' Fels. Császár és Király, a' Fels. Csász. Kir. Herczegek az Udvari Fő Tisztek, Ministerek, Titkos Tanátsoók, és Kamarás Urak. — A' prédikátzio végződése után abba a' szálaba mentek Eő Felségek, mellyben a' lábmosás tartatni szokott, és a' mellyben már akkor, azok a' szegény öreg személyek öszve gyűltek a' kik azon tzeremoniára ki rendeltettek. Mind öszve 24-en voltak, úgymint 14

ferfiak, 12 asszonyok. A' férfiak közt a' leg ifjabb 78, a' leg vénebb 92 esztendő volt — az asszony személyek között a' leg ifjabb 78, a' leg vénebb 97 esztendő volt. A' lábmosás után Császár Eő Felsege, a' régi bé vett szokás szerént, a' ki rendelt ajándékot egy fejer bőr erszénybe sárga és fekete színoron az öreg férfiaknak nyakokba függesztette. — Noha Császárné Eő Felsege ezen lábmosáson még nem jelenhetett, mindazáltal, az öreg asszonyoknak szánt ajándékot nékik megküldötte.

A' Fels. Császárné rendeléséhez képest, e' folyó Aprilis 4.ik napján az itt lévő tsillagos dá-mák reggeli hét óratól fogva estéli hat óráig, az óltári szentség ki tétetven, változtatva, a' szokott áhétatoságot végbe vitték, mellyenn Leopoldina Cs. Kir. Eő Herczeg Asszony is megjelent. Ezen áhétalosság áldással rekesztetett bé.

Fels. Urunk Gróf *Buttler János* Eő Nagyságát Cs. Kir. Kamarás Urrá tenni méltoztatott.

Az itt lévő Fr. Csász. követ Gróf *Otto* nagy készületeket tétet azon napnak meg ditsöítésére, mellyenn a' Római Király a' régi Frantzia szokás szerént, a' Párisi fő templomban közönsé-gessen meg fog kereszteltetni. Mivel a' Fr. Császárné *Mária Ludovika* Eő F.ge maga akarja a' Római Királyt a' Fels. Ur Istennek bé mutatni, s maga karjain meg is kereszteltetni, a' kereszteltetes napja bizonyossan meg határozva nintsen. — Kereszt atyának Felseges Urunk hivattatott meg. A' múlt Martziusnak utolsó napjaiban tsak nem minden nap Kurirok jöttek ide Parisból, a' kik által *Napoleon* Császár, a' Fels. Frantzia Csá-

szárné, és a' Római Király egészséges állapotjokról Felsőleges Urunkat tudósítani kívánta.

Magyar Ország.

A' maga hazafiai buzgóságiról, uralkodó Fejedelméhez való fedhetetlen hűségéről, s' Nemes Hazájához vonzó változhatatlan szeretetéről s' egyéb szép virtusairól közönségesen eszméretes Csász. Kir. General Major *B. Vay Miklós* Eő Nagysága, a' Státus jelenvaló szükségéinek kevesítésére 20 Mark és 5 lat ezüstöt ajándékozott, s' azt a' Magy. Kir. udvari Fő Kintstártnak, Meltos. *Semsei Semsey András* Úr Eő Excellenzájának, mint Tek. Abaúj Vármegye Fő Ispannyának által adta.

Jegyzés. Egy Mark ezüst 16 latot; egy lat hat gránt nyom.

Eppen most esett értésünkre, hogy Debreczenben, e' folyó Aprilis 3-ik napján nagy tűz támadván, mintegy 1000 épület égett meg, s' azok közt a' Piaristak Klástroma, a' nem régebben újonnan épített Réfórmatusok Collegiuma és temploma is. Erről a' felette szomorú történetről bővebb tudósítást vévén, azt a' Magy. Kurir tisztelt Olvasóival közleni el nem mulattjuk.

A' Pesti Kir. Fő Oskolánál *Agoston Elek* Professor Úr halálával a' Bábaságot és Szemgyógyítást tanító szék megüresülvén, annak elnyerése végett a' jövő Augustus 20-ik napján fog az orvosi tudományt tanító Széknél a' Concursus tartatni.

Portugallia.

Fr. General *Foy*, a' kit az Eszlingi herczeg Marsal *Massena* a' múlt Mártzius 26-ik napján Kurir fővel Párisba küldött, következő tudósítaso-

kat, vitt oda, hogy a' Portugalliában lévő Fr. ármádia ott jó állapotban van, hogy igen kevés betegek vannak, és hogy a' katonaság friss, bátor, 's minden hadi nyomorúságot békességes türéssel el szenved. Az Eszlingi herczeg ármádiája már mozdulásban van, jobb szárnya a' tengerig, bal szárnya a' Zezere folyóvizig nyulik ki, fő hadi szállása Pombalban van. — Továbbá azt is jelentette a' fent nevezett *Foy* Generál, hogy az Angliai zsoldban volt fegyveres seregek nagyon meg verettek, széllyeszlattak, hogy Portugalliának csak nem minden-részeit béjárták, és azokat a' lakosokat, a' kiket az Anglusok a' Bejrail tartományban, pénz, fényes igicetek, kérkedéseik, hazugságok, fenyegetőzések, 's több e' féle eszközök által a' fegyverfogásra birtanak vala, General *Claparedo* fegyvereikből ki vetkeztette, a' *Grant* Oberster tábor helyét, melly sántzokkal, magas töltésekkel, levágott fákkal, sorompókkal, 's több e' féle tábori eszközökkel volt megerősítve, megtámadta, meg vette, az abban feküttlinsurgens népet rész szerént meg ölte, rész szerént rabságra ejtette, 's abból ki üzte, ágyuikat 's egyéb hadi szerszámai-
kat el foglalta. — Maga a' nevezett Anglus Oberster a' Fundaói-Parochussal együtt, a' ki azon város fegyveres lakosait vezérlette, elfutott, am-
bár a' tsata előtt avval kerkedett legyen is, hogy ő a' vezérlése alatt lévő, 10,000 főből álló insurgens néppel, a' Frantziákkal szembe szállani mindenkor kész legyen. — *Beresford* Anglus Marsal olly parantsolatot adott ki Portugalliában, hogy azokat a' lakosokat, a' kik a' Frantziáknak hozzájuk való közelgetésekkor honnyaikat

el nem hagyják, minden különbség nélkül agyon löveti.

Spanyol Ország.

Az Estremadurai tartományban fekvő *Badajoz*i híres és erős vár, melyet hat hétig ostromoltak a' Frantziák, a' múlt Mártzius 10-ik napján, capitulált, az az, bizonyos feltételek alatt magát fel adta. Minekutánna: tudniillik a' Trevisoi herczeg Marsal *Mortier* oly széles és nagy nyílást lövetett volna a' vár külső falain, hogy azon bátran be rohanhattak volna; az ostromló Frantzia seregek, a' vérontást el akarván a' névezett Marsal távoztatni a' várat felkérte. Az abban volt Spanyol Commendáns *Imas* brigádiros Generális egy kevés maga vonogatása után 10 tikkelyből álló capitulatió alá lépett, melynek nevezetesebb tikkelyei ezekből állanak: 1) hogy minden ottan találtató ágyuk, fegyverek, munitziok, magazinumok, kasszák, planumok, akták, és leveles táruk adattassanak általa' győzedelmeseknek. — 2) Hogy az azon erősségben volt egész katonai őrizet minden felsőbb 's alsóbb rangú tisztekkel együtt, hadi fogságra Frantzia Országba mennyenek. — 3) Hogy a' nem katonáskodók, úgymint, az Orvos Doktorok, Chirurgusok, hadi Commissariusok, 's több e'féle személyek mennyenek vissza honnyaikba, vagy oda, a' hova nékik tettzeni fog. — 4) Hogy senki közzülök vallásának gyakorlásában meg ne háboritassék. — 5) Hogy General *Imás*nak engedtesse meg egy Spanyol tiszt által *Méndizabal* fő Generált ezen Capitulatióról tudósítani. — Végtére, hogy a' következő napon, úgymint Mártzius 11-ik napján, reggeli 9 órakor,

a' győzedelmesek azon városba bé mennyenek, azt a' Napoleon Császár nevében elfoglalhassák s. a. t.

Ezen Capitulatiónak ereje mellett a' Badajozzi erősségben volt katona őrizet, mellynek száma 7155 főre ment, katona tisztességgel onnan kimenvén a' vár körül való mezőségen fegyverét le rakta, 's Frantzia Országba ment hadifogságra, köztök 512 hadi tiszt volt, a' kik közt egy Generál Lajtinánt, 2 Feldmarsal, 4 brigadiros Generális, 15 Oberster, 24 Obristlajtinant és Fő Strázsamesterek találtattak; ezeken kívül 1100 betegek és sebbe estek maradtak benn, 330 házások és gyermekek bocsátattak el, 300 katona rejtette el magát; következésképen mintegy 9000-re ment a' fogságba esteknek a' számok.

Azon erősségben 170 ágyuk, mosár ágyúk és haubiták, 800 mázsa puskapor, 300,000 puskaportöltés, két hajó hid találtattak, a' hat hétfig tartott ostromlás alatt, 2300 mázsa puskaport, és két milliom puskapor töltést lőtt el a' benn volt katona őrizet, a' benn voltak 800 24 fontos golyóbist, és 600 bombit szedtek fel a' várban és városban ollyakat, mellyeket az ostromló Frantzia katonaság oda bé lövöldözött. Sokáig avval biztatta őket Lord *Wellington*, hogy segítséget fogna nékiek küldeni, küldött is két osztályt, de a' kik a' Geborai verekedésben mindnyájan el veszték. A' Badajozzi erősségnek meg vételével a' de *la Romana* armadiája, melly 22,000 főből állott, egészen semmivé tétetett, 17,500 fogságra esett, a' többi rész szerént le vágatott, rész szerént széllyel szóratott. — A' *Campo-Majori* ispotályban sok sebbe estek feküsz-

nek. — A' rabságba estek közt sok olly tiszték találtatnak, a' kik több ízben fogságba esvén magokat arra kötelezték vala, hogy a' Frantziák ellen többé fegyvert nem fognak, miként fog ezeknek dolgok lenni, el válik. Azok a' házas emberek, a' kik erőszakkal kényszerítettek fegyvert fogni, haza botosítottak.

A' 30-ik Mártziusi Párisi tudósítások szerint, a' Dalmátziai herczeg Marsal *Soult* azokat a' Fr. Generálisokat, és más főtiszteket, a' kik a' Badajozzi ostrom alatt magokat mások felett megkülönböztették, *Nápolcon* Császár különös kegyelmességébe ajánlotta, a' megjutalmaztatás, és felsőbb tisztségekre való emeltetés végett. — Mindgyárt a' Badajozzi erősség megvétele után az *Elvasi* és *Campo-Majori* Portugalliai erősségeknél megvételekre készült Marsal *Soult*, mellyeknek bíráskra hogyha el juthat, azután semmi akadály nem leszen Portugallia déli részének elfoglalásában, és Liszbona alá való menetelében, meny akkor osztan mind két oldalról, az az, jobbról és balról bé leszen rekesztve.

Felgyebb azt íránk, hogy Lord Wellington a' Badajozzi erősségnek ostrom alól való felszabadítására a' múlt Februáriusban egynéhány ezer főből álló Spanyol és Portugallus sereget küldött Portugalliából. Ezt az ellenséges sereget a' Dalmátziai herczeg Marsal *Soult*, a' Trevisoi herczeg Marsal *Mortier* segítségével, Februárius 19-ik napján a' Gebora folyóviz mellett egészen összeverte, melly alkalmatossággal 5 Generált, 15 Oberstert és Obristlajtnantot 350 alsóbb rangu tisztet, 6 Zászlót, 7 agyút, 20 munitziós szekeret, bagazsiájával együtt, 600 holtakat és 800 sebbe estekett vesztett az ellenség; az életben megmaradtak az *Elvasi* erősségbe futottak életben megtartása végett. Ezek a' megverett truppok tolnire a' meg holt de *la Romana* híres Spanyol Generális armadájától valók vóttak.

Másodszori Jelentés.

Esvén értésünkre nemelly Jó Urainknak azon jelentések, hogy ha az egész titulusát látták volna Híradásunknak, a' mingyárt nevezendő munkának, örömöstebb kívántak volna azt megvizsgálni, és meg is szerzeni: téhát jelentjük, hogy az ímé ez:

„A' Szent Gyülekezettel templomban mondandó három heti Könyörgések, ető és bérekesztő rövid fohászkodásokkal együtt, mellyek az Isten dicsőítése mellett, egyszersmind az embert németly vallásbéli főbb igasságokra, u' szép virtusokra, Isten, maga felebarátja eránt tartozó kötelességeire is tanítlyák. Ezekhez járulnak betegékért, szárazság idején való, három könyörgések, és még az Ur Asztalánál való Agenda, mellyeket szerzett Karaes János N. Révi Predikátor.“ Budán, Landerer Anna betüivel. — Találatnak Deoretzenben Bartha József Könyváros Úrnál, Pesten Eggenberger, Kiss István Könyváros, és Rézmettző Karats Ferentz Uraknál. Az árrok egyenként 1 forint.

Másodszori Hirdetés.

Ezekkel tudtára adatik az Erdemes és Tisztelt Publikumnak, hogy Tek. Nemes Győr Vármegyében helyheztetett Sz. Mártony névű Mező Városban, bizonyós Braun János nevezetű approbált Chirurgus és Szemorvos találtaik, a' ki is már több esztendők folyásával, sok hályogos, vak, és egyébkent szemekben héjános szemelyeket, öregeket szinte mint gyermekeket, szerentséssen előbbilátásokra vissza segített. — Azért is az ollyas héjános, és szemekkel beteges Titt. Személyek, a' kik segítségével élni akarnak, nálla magokat jelenthetik. — A' betegektől mindaddig fizetés nem kívántatik, míg látásokat vissza nem nyerik. Szállás fog nekik adadni, tsak fehér ruhát, és egy kevés ágy neműt hozzanak magokkal. — Költ Szent - Mártonyban, Aprilis 2-ik napján 1811-dik esztendőben.

D. D. S.